Torsdagen, 16 september 2021

REKOMMENDATIONER

EUROPAPARLAMENTET

P9_TA(2021)0383

Riktningen för de politiska förbindelserna mellan EU och Ryssland

Europaparlamentets rekommendation av den 16 september 2021 till rådet, kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om riktningen för de politiska förbindelserna mellan EU och Ryssland (2021/2042(INI))

(2022/C 117/18)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av sina tidigare resolutioner om Ryssland, särskilt den av den 18 september 2014 om situationen i Ukraina och det aktuella läget för förbindelserna mellan EU och Ryssland ([1]), av den 11 juni 2015 om den strategiska militära situationen i Svartahavsbäckenet till följd av Rysslands olagliga annektering av Krim ([2]), av den 16 mars 2017 om ukrainska politiska fångar i Ryssland och situationen i Krim ([3]), av den 14 juni 2018 om georgiska ockuperade territorier tio år efter den ryska invasionen ([4]), av den 23 november 2016 om EU:s strategiska kommunikation för att bekämpa propaganda mot EU som sprids av tredje parter ([5]), av den 12 mars 2019 om läget i de politiska förbindelserna mellan EU och Ryssland ([6]), av den 19 september 2019 om vikten av europeisk hågkomst för Europas framtid ([7]), av den 19 december 2019 om den ryska lagen om ”utländska agenter” ([8]), av den 17 september 2020 om situationen i Ryssland: förgiftningen av Aleksej Navalnyj ([9]), av den 21 januari 2021 om gripandet av Aleksej Navalnyj ([10]), av den 29 april 2021 om Ryssland, fallet Aleksej Navalnyj, militär upptrappning vid den ukrainska gränsen och ryska attacker i Tjeckien ([11]), av den 10 juni 2021 om Rysslands uppförande av tyska icke-statliga organisationer på listan över ”icke önskvärda organisationer” och frihetsberövandet av Andrej Pivovarov ([12]),

— med beaktande av FN-stadgan, FN:s havsrättskonvention, den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna,

— med beaktande av Ryska federationens medlemskap i Europarådet och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och de åtaganden och skyldigheter som följer av medlemskapet,

— med beaktande av EU:s restriktiva åtgärder som svar på krisen i Ukraina, som har varit i kraft sedan 2014,

— med beaktande av åtgärdspaketet för genomförandet av Minskavtalen, som antogs och undertecknades i Minsk den 12 februari 2015 och godkändes i sin helhet genom FN:s säkerhetsråds resolution 2202 (2015) av den 17 februari 2015,

([1]) EUT C 234, 28.6.2016, s. 14.
([2]) EUT C 407, 4.11.2016, s. 74.
([3]) EUT C 263, 25.7.2018, s. 109.
([4]) EUT C 28, 27.1.2020, s. 97.
([5]) EUT C 224, 27.6.2018, s. 58.
([6]) EUT C 23, 21.1.2021, s. 7.
([7]) EUT C 171, 6.5.2021, s. 25.
([8]) EUT C 255, 29.6.2021, s. 54.
([9]) Antagna texter, P9_TA(2020)0232.
([10]) Antagna texter, P9_TA(2021)0018.
([11]) Antagna texter, P9_TA(2021)0159.
([12]) Antagna texter, P9_TA(2021)0291.

— med beaktande av resultaten från sammanträdet i rådet (utrikes frågor) den 14 mars 2016, särskilt överenskommelsen om de fem vägledande principerna för Europeiska unionens politik gentemot Ryssland, och slutsatserna från Europeiska rådets möte den 24–25 maj 2021 om Ryssland och den 24 juni 2021 om yttre förbindelser,

— med beaktande av det gemensamma meddelandet av den 16 juni 2021 från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om förhållandena mellan EU och Ryssland: motverka, begränsa och engagera (JOIN(2021)0020),

— med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 10 juni 2020 *Gripa in mot covid-19-desinformation – Kolla fakta* (JOIN(2020)0008),

— med beaktande av den gemensamma förklaringen från den internationella plattformen för Krim av den 23 augusti 2021,

— med beaktande av artikel 118 i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor (A9-0259/2021), och av följande skäl:

A. Ryssland är en integrerad del av den europeiska kontinenten och unionens största granne, och det finns starka historiska ömsesidiga beroenden samt kulturella och mänskliga band mellan Ryssland och EU:s medlemsstater. Utvecklingen i Ryssland, när det gäller dess politik och dess myndigheters egenskaper, påverkar direkt EU och unionens omedelbara grannskap. Trots de hinder som infördes 2014 är EU fortfarande Rysslands största handelspartner och Ryssland är EU:s femte största. EU är den största investeraren i Ryssland.

B. Europaparlamentet gör en åtskillnad mellan det ryska folket och president Putins regim, som är en stagnerande auktoritär kleptokrati som leds av en livstidspresident omgiven av en krets oligarker. Kritiska åtgärder som föreslås i denna rekommendation riktas därför mot president Putins regim och dess kriminella handlingar och antidemokratiska politik, samtidigt som man betonar det akuta behovet att nå ut till ryska medborgare för att visa dem att EU är redo att bemöta deras oro.

C. EU:s främsta intresse är att upprätthålla frihet, stabilitet och fred på och utanför den europeiska kontinenten, vilka hotas av de ryska myndigheternas aggressiva politik, som utgör en av de största utmaningarna för EU:s strategiska och utrikespolitiska agenda.

D. Ryssland kan få en demokratisk framtid. De ryska medborgarna strävar, likt alla folk, efter de universella värdena frihet och demokrati. EU bör lägga fram konkreta förslag för det ryska folket om ömsesidigt fördelaktigt samarbete,

E. EU:s strategi gentemot Ryssland måste omfatta två huvudmål: att stoppa Kremls aggressiva beteende utanför Ryssland och inhemska förtryck och att samarbeta med det ryska folket och hjälpa dem att skapa denna alternativa framtid, vilket skulle gagna alla folk på den europeiska kontinenten, inklusive det ryska folket.

F. EU:s förbindelser med Ryska federationen bygger på principerna i internationell rätt, OSSE:s grundläggande principer, demokrati, fredlig konfliktlösning och goda grannförbindelser. Den nuvarande ryska regeringen har visat förakt för dessa principer trots att den har åtagit sig att respektera dem. Ryssland missbrukar internationella institutioner, främst FN och OSSE, för att förhindra att rättvisa skipas och konflikter löses världen över.

G. Ryssland blev åter medlem av Europarådet 2019, men fortsätter att kränka mänskliga rättigheter i stor omfattning och vägrar att efterleva besluten från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

H. President Putins utrikespolitik är tydligt aggressiv och revisionistisk, eftersom han vill betraktas som försvarare av ryska intressen och försöker få kontroll över territorier som han anser gick förlorade efter Sovjetunionens kollaps och senare. President Putins regim strävar bland annat också efter att hävda sin auktoritet som stormakt, befästa regimens inblandning i före detta sovjetländer och andra länder, sätta mäktiga staters suveränitet över andra staters rätt till suveränitet, motivera hybridkrigföring och spridning av felaktig information med att man vill skydda etniska ryssar utomlands, utnyttja frusna konfliktområden som ett led i en strategi för att ingripa i de berörda länderna och hindra dem från att närma sig EU och Nato, använda energiresurser och olaglig penningtvätt som verktyg för manipulation

och utpressning, underminera den liberala demokratimodellen och framställa Ryssland som moraliskt överlägset och väst som moraliskt underlägset samt stävja demokrati, demokratisk opposition och folkets rätt att uttrycka sin fria vilja i Ryssland. President Putins regim förkastar i synnerhet multilateralism och den internationella ordningen baserad på rättsstatsprincipen, bortser från internationell rätt, inbegripet principerna i FN-stadgan, slutakten från Helsingfors från 1975 och OSSE:s stadga från 1990 från Paris, vilket bland annat framgår av de konstitutionella ändringarna från 2020, vars antagningsprocess Europeiska kommissionen för demokrati genom lag (Venedigkommissionen) har bedömt strida mot både den ryska lagen och landets OSSE-skyldigheter. Ryssland har underlåtit att genomföra över tusen avgöranden från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

I. Den nuvarande ryska regimen hotar freden och säkerheten i Europa genom att fortsätta med systemsatta kränkningar av sitt folks mänskliga rättigheter och med sitt aggressiva beteende i utrikespolitiken, bland annat men inte begränsat till storskaliga militära övningar och militär uppbyggnad, den olagliga och våldsamma ockupationen och annekteringen av Krim, kränkningarna av Ukrainas, Georgiens och Republiken Moldaviens territoriella integritet och destabilisering av dessa länder, stöd till frysta konflikter och underlåtenhet att respektera avtal om eldupphör i Georgien och Ukraina, påstådda terroristhandlingar på EU-medlemsstaternas territorium, t.ex. i Tjeckien, cyberattacker och attacker mot känslig infrastruktur i EU:s medlemsstater, brott mot internationell rätt, inblandning i val, och kränkningar av havs- och luftrummet i länder i Östersjöregionen och Svartahavsregionen. EU:s oförmåga att på ett tillfredsställande sätt svara på de olika ryska angreppen sedan det som ägde rum mot Georgien 2008 gjorde att Ryssland fortsatte sina aggressiva militära och politiska kampanjer, både inom och utanför sitt närområde, vilket försvagade och undergrävde den regelbaserade internationella ordningen och stabiliteten i Europa och på andra håll.

J. Den ryska administrationen fortsätter att lagra offensiva vapen och stationera trupper nära EU:s gränser i Kaliningradenklaven.

K. Ryssland är under sin nuvarande regim ett långsiktigt hot mot den europeiska säkerheten enligt den nyligen genomförda bedömningen från Natos reflektionsgrupp. Ryssland har etablerat nya militära baser och moderniserat gamla militära baser i den norra delen av landet. Ryssland har uppgraderat sin nordliga flotta till ett militärt distrikt, byggt ut olika grenar av sina väpnade styrkor och återupplivat bastionförsvarskonceptet, som syftar till att skydda landets strategiska kapacitet. Natos *Enhanced Forward Presence on the Eastern Flank* har spelat en avgörande roll för att avskräcka Ryssland från att bedriva destabiliserande verksamhet, inbegripet militär uppbyggnad i det västra militära distriktet. Sammanbrottet av vapenkontroll med Ryssland (t.ex. Landets tillbakadraganden från avtalet om medeldistanskärnvapen och fördraget om observationsflygningar) och bristen på framsteg i fråga om kärnvapennedrustning enligt fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen, liksom Rysslands förkastande av det nya fördraget om kärnvapenförbud, är mycket oroande för EU-medborgarnas säkerhet. Detta är förenat med en farlig modernisering av ryska kärnvapen och konventionella arsenaler och deras bärare samt införandet av destabiliserande teknik (överljudsrobotar med kärnvapenkapacitet, torpeder osv.).

L. I synnerhet i mars och april 2021 ökade regimen i Kreml sin militära närvaro betydligt vid Ukrainas östra och norra gränser mot Ryssland, vilket utgjorde den största koncentrationen av ryska trupper sedan 2014. Regimen i Kreml upphävde rätten att passera genom en del av Svarta havet i riktning mot Kertjsundet för andra länders krigsfartyg och handelsfartyg, vilket strider mot sjöfartsrättigheter som garanteras av FN:s havsrättskonvention, i vilken Ryssland är part.

M. Ryssland ger konsekvent politiskt och ekonomiskt stöd till Alexander Lukasjenkos illegitima och förkastliga regim i Belarus. President Putins politiska och ekonomiska investeringar för att bevara Lukasjenkos illegitima regim är det enda skälet till att denne kan fortsätta sina brutala förföljelser av det belarusiska folket, som begär respekt för mänskliga rättigheter, fria och transparenta val, rättsstatlighet och rättvisa. Den senaste politiska utvecklingen i Belarus och Ryssland har många gemensamma drag, och processerna i båda länderna påverkar varandra i väldigt stor utsträckning. Protesterna mot den auktoritära regimen och kraven på förändring i Belarus inspirerar till liknande krav från människor i Ryssland. Myndigheterna i Kreml ökar förtrycket av den politiska oppositionen inför det kommande dumavalet i september 2021 genom att begränsa och förhindra möjligheten att delta och hindra vissa oppositionspolitiker från att ställa upp i valet, och förstör på så sätt den politiska konkurrensen genom att stjäla möjligheten till rättvisa val, så som diktaturen i Belarus gjorde i augusti 2020.

N. President Putins Ryssland fortsätter att försöka destabilisera kandidatländer och associerade länder inom ramen för EU:s östliga partnerskap med målet att sätta hinder för eller stoppa deras euroatlantiska integrationsprocess. Ryssland tillämpar en strategi med utfärdande av pass för att öka antalet ryssar och i praktiken utvidga Rysslands jurisdiktion över territorier som Ryssland ockuperar och utbrytarområden, i synnerhet Transnistrien, Sydossetien, Abchazien, Donbass och Krimhalvön. Dessa handlingar strider mot internationell rätt.

O. I de ryska konstitutionella reformerna från 2020 reviderades andra världskrigets historia. Den sovjetiska historien rentvåddes och Ryssland utnämndes till Sovjetunionens arvtagare. En rätt att ingripa internationellt för att försvara ryska landsmän infördes och diskussioner om att återlämna områden som Ryssland gör anspråk på till främmande länder förbjöds.

P. EU bör noga övervaka Rysslands ställning och inblandning i Afghanistan, eftersom Ryssland försöker utnyttja västländernas tillbakadragande till sin fördel och fylla det resulterande maktvakuumet.

Q. EU-medlemsstater som tillåter dubbelt medborgarskap är sårbara för Rysslands strategi med utfärdande av pass. De EU-medlemsstater som inrättat system med så kallade ”gyllene pass” gör det möjligt för Kremltrogna att njuta av en europeisk livskvalitet med pengar som stulits från det ryska folket och att sprida korruption i EU.

R. Med en fientlig princip om den ”ryska världen” lägger Ryssland grunden för sin inblandning i andra länder till försvar av ryska landsmän. Den ”ryska världen” marknadsförs av statsägda medier såsom Russia Today och Sputnik på de språk som talas i EU-medlemsstaterna. Covid-19-pandemin används i Kremls propagandamaskin för att främja splittring bland EU:s medlemsstater, framställa EU som oförmöget att hantera pandemin, sprida tvivel om de vacciner som godkänts av Europeiska läkemedelsmyndigheten, avskräcka människor i EU från att låta vaccinera sig och återupprätta Rysslands anseende bland EU:s befolkning, framför allt genom marknadsföringen av vaccinet Sputnik V.

S. Ett stort antal lokala icke-statliga organisationer och radikala grupper, bland annat politiska rörelser, mottar finansiering från Ryssland.

T. Ryssland har fortfarande engagemang i flera delar av världen, inbegripet på västra Balkan, i Centralasien, Mellanöstern, Nordafrika, Afrika söder om Sahara, Latinamerika och Arktis. Den ryska regeringen använder paramilitära enheter (Wagnergruppen) för att stödja diktatoriska regimer världen över och underminera EU:s och det internationella samfundets insatser för att mildra konflikter samt bygga fred och säkerställa stabilitet. Västra Balkan, som omfattar potentiella nya EU-medlemsstater, kännetecknas av en stark rysk närvaro, särskilt i Serbien. Den ryska militära underrättelsetjänsten (GRU) var 2016 inblandad i försök att störta Montenegros parlament, mörda premiärministern och tillsätta en prorysk och Natofientlig regering samt hindra Montenegro från att ansluta sig till Nato.

U. Vad gäller EU påstås regimen i Kreml ha involverat ryska heltidstjänstgörande underrättelseansvariga i två sprängningar av ammunitionsdepåer 2014, i vilken två tjeckiska medborgare dödades och omfattande materiella skador orsakades. Samma GRU-agenter var också ansvariga för mordförsöket på Sergej och Julija Skripal i Storbritannien 2018, då nervstridsmedlet novitjok användes. GRU-agenter har också anklagats för mordförsöket på Emilian Gebrev, ägare till en vapenfabrik, och två andra personer i Bulgarien 2015, samt Zelimchan Changosjvili, som mördades i Berlin 2019 av ryska agenter. Kremlregimens olagliga handlingar på Tjeckiens, Bulgariens och många andra medlemsstaters, Storbritanniens och östliga partnerländers territorier utgör allvarliga kränkningar av dessa länders suveränitet. Regimen i Kreml är inte villig att samarbeta för att utreda dessa brott och skyddar huvudmisstänkta.

V. Det är beklagligt att de ryska myndigheterna frivilligt eller oavsiktligt låser in sitt land i ett beroende av Kina, vilket endast kan försvaga Ryska federationen och hela den europeiska kontinenten och i synnerhet göra det möjligt för de kinesiska myndigheterna att utöka sin närvaro och sitt inflytande i Centralasien och Sibirien.

W. Kreml fortsätter sin desinformation, propaganda och sin hybridinblandning i EU:s inrikespolitik och demokratiska processer, vilket utgör ett hot mot EU:s grundläggande värden – dvs. respekt för demokrati, jämlikhet, rättsstaten och mänskliga rättigheter – och kan undergräva nationella regeringars politik, sprida förtal och förmedla en bild av väst som en fiende, främja hat, intolerans och sovjetnostalgi, skriva om historien om sovjetiska förbrytelser, och i slutänden fördjupa splittringen mellan Ryssland och Europa, i synnerhet med de länder som tidigare hörde till kommunistblocket. Ryska it-attacker riktas ständigt mot institutioner i EU och dess medlemsstater, strategiskt viktiga objekt samt demokratiska processer, såsom val. Den rysk-ortodoxa kyrkans högsta ledning stöder Putinregimen. Ryska lagar möjliggör förtryck av religiösa grupper som ses som extremistiska. De senaste uppgifterna om nära och regelbundna kontakterna mellan ryska statstjänstemän, däribland säkerhetspersonal, och företrädare för en grupp katalanska separatister i Spanien kräver en grundlig utredning. Detta skulle kunna visa sig vara ännu ett exempel på rysk inblandning i medlemsstaterna och Rysslands ständiga försök att utnyttja varje fråga man kan för att främja intern destabilisering i EU.

X. Kombinationen av västerländska sanktioner mot Ryssland, minskade inkomster från exporten av fossila bränslen, en ej konkurrenskraftig ekonomi, höga militära utgifter och inhemska sociala transfereringar har gjort att Ryssland hamnat i ekonomiska svårigheter. Ryssland rankas på plats 129 av 180 länder i 2020 års korruptionsindex, eftersom massiv korruption på statlig nivå påverkar kvaliteten på offentliga tjänster för det ryska folket, och dessa är fortfarande underfinansierade, även den offentliga hälsovården, vilken är särskilt viktig under pandemin. Nästan 19 miljoner ryssar lever under fattigdomsgränsen.

Y. Den ryska regeringen införde bland annat sanktioner mot Europaparlamentets talman David Sassoli, kommissionens vice ordförande Věra Jourová och sex andra tjänstemän i medlemsstaterna. Dessa sanktioner är oacceptabla och ogrundade eftersom de saknar rättslig grund. Den ryska regeringen godkände även en förteckning över ”fientligt inställda länder”, som inkluderar Tjeckien och USA.

Z. Under 2019 utgjordes mer än 60 procent av EU:s import från Ryssland av energiprodukter. EU bör minska sin ekonomis beroende, särskilt inom energisektorn, av ryska gasleveranser till EU:s marknader, som nu ligger på 48 procent och sannolikt kommer att öka. Den europeiska gröna given är ett viktigt instrument för att säkerställa EU:s geopolitiska säkerhet, och enligt kommissionens prognoser förväntas EU:s import av olja och naturgas, om den gröna given genomförs, minska dramatiskt efter 2030, med en minskning av oljeimporten på 78–79 procent och en minskning av naturgasimporten på 58–67 procent, jämfört med 2015 års siffror.

AA. Den europeiska gasförbrukningen har nått sin topp och den nuvarande Nord Stream-ledningens kapacitet utnyttjas för närvarande inte till fullo. Vissa medlemsstaters beslut att bygga Nord Stream 2 är splittrande och oförenligt med energiunionens värderingar om solidaritet och förtroende. Nord Stream 2 är oförenligt med den europeiska gröna givens mål om att EU:s växthusgasutsläpp ska minskas med minst 55 procent senast 2030 och om att uppnå att inga nettoutsläppen av växthusgaser senast 2050.

AB. EU bör uppmana Ryssland att garantera fri och obehindrad tillgång till de så kallade troféarkiven, som flyttades till Moskva 1944 och 1945 från områden under sovjetisk ockupation, liksom till historiska arkiv och artefakter som det ryska imperiet tog från europeiska länder och som nu befinner sig i ryskt förvar.

AC. Rättsstatlighet, ett oberoende rättsväsen och en fri press är kärnan i motståndskraftiga demokratiska samhällen.

AD. Ryska federationen utgör inte bara ett externt hot mot den europeiska säkerheten utan förtrycker också sitt eget folk. Situationen i Ryssland försämras allvarligt på grund av president Putins allt större förtryck av demokratiska krafter, vars syfte är att tysta hans inhemska kritiker, den politiska oppositionen och antikorruptionsaktivister, begränsa deras mötesfrihet och hindra deras och det ryska civila samhällets verksamhet, vilket framgår av de ryska myndigheternas gripande av mer än 11 000 fredliga demonstranter bara två veckor efter de ryska myndigheternas gripande av Aleksej Navalnyj, vilket innebär att det totala antalet ryssar som frihetsberövats sedan januari 2021 uppgår till mer än 15 000. Ryssland har fortsatt att olagligt frihetsberöva egna medborgare och attackera oppositionsledare, oberoende journalister, demonstranter och människorättsaktivister. Fängelseförhållandena i Ryssland är fortfarande fruktansvärda och de fängslade utsätts för tortyr, trakasserier och fysiska angrepp.

AE. Genom att anta lagar om ”utländska agenter” och ”icke önskvärda organisationer” tillåter Kremlregimen att individer, sammanslutningar och medier stigmatiseras och kränker därmed deras mänskliga rättigheter och yttrande- och föreningsfrihet, begränsar medborgarnas rätt att engagera sig i och bidra till det ryska civila samhället och äventyrar deras personliga säkerhet. Kremlregimen har ytterligare stärkt dessa lagar genom att utvidga restriktionerna till att omfatta personer eller enheter som stöder ”utländska agenter” och ”icke önskvärda utländska organisationer”, och har därmed systematiskt förbjudit aktiva medlemmar i det civila samhället, icke-statliga människorättsorganisationer och oppositionen att delta i parlamentsvalet i Ryssland 2021. I synnerhet utvidgade ny lagstiftning som antogs i december 2020 och januari 2021 tillämpningsområdet för enskilda personer och grupper som kan betecknas som ”utländska agenter”, definitionen av ”utländska medel” och kraven på märkning av material. Nya utkast till lagstiftning som föreslogs i maj 2021 syftade till att utvidga lagens inverkan på ”icke önskvärda” organisationer och införa förbud med retroaktiv verkan på potentiella kandidater till det ryska parlamentet. Ryska myndigheter fortsätter att åtala människor för påstådd anslutning till grupper som betecknas som extremistiska enligt Rysslands alltför svepande lag mot extremism. De ryska myndigheternas beslut att förklara den antikorruptionsstiftelse som leds av Alexei Navalnyj som en extremistisk organisation är grundlöst, diskriminerande och har antagits med det enda målet att förstöra oppositionens möjligheter att effektivt delta i valkampanjer.

AF. Enligt människorättscentrumet Memorial håller de ryska myndigheterna för närvarande nästan 400 politiska fångar i strid med Ryska federationens skyldigheter enligt artikel 5 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, artikel 9 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och artikel 23 i slutdokumentet från Wienmötet av den 5 januari 1989 vid konferensen om säkerhet och samarbete i Europa.

AG. Under de två senaste årtiondena har det skett ett antal mordförsök och mord på motståndare till regimen och oberoende journalister, både inom Ryssland och på utländsk mark, bland annat på Anna Politkovskaja, Boris Nemtsov, Alexandr Litvinenko, Sergej och Julija Skripal, Sergej Protazanov, Pjotr Verzilov, Vladimir Kara-Murza, Alexej Navalnyj, Zelimchan Changosjvili och andra. De som ligger bakom dessa brott förblir oidentifierade och oåtalade eftersom det pågående kuvandet av sociala missnöjesyttringar förstärks av polisens och säkerhetsstyrkornas straffrihet och av domstolarnas ovilja att förfölja de verkliga förövarna av dessa brott. Oppositionsföreträdare utsätts systematiskt för verbala attacker, personangrepp och avhumanisering av regeringsmedier eller regeringstrogna medier. OSSE:s parlamentariska församling drog i sin rapport om mordet på Boris Nemtsov slutsatsen att skälen till att gärningsmännen går ostraffade inte handlar om Rysslands bristande kapacitet att bekämpa brott utan om bristande politisk vilja. I OSSE:s parlamentariska församlings rapport konstateras också att en fullständig utredning av mordet skulle vara ett första steg för att tackla klimatet av straffrihet i Ryssland.

AH. Utöver att de olagliga konstitutionella ändringsförslagen befriade president Putin från begränsningar av antalet presidentmandatperioder 2024 undergrävde de också ytterligare rätten till en rättvis rättegång i Ryssland, bland annat genom att ge presidenten befogenhet att utse domare i de konstitutionella och högsta domstolarna och inleda utnämningen av alla federala domare och avskedandet av högre federala domare.

AI. Mediefriheten i Ryssland försämras snabbt då den ryska regeringen har påskyndat sin kampanj som pågått i åratal för att sätta stopp för det civila samhället och en oberoende press, och hotar organisationer såsom Meduza, Radio Free Europe/Radio Liberty, VTimes, for Human Rights, det europeiska initiativet för demokrati och Open Russia med betungande lagstiftningsmässiga, regleringsmässiga och byråkratiska bördor, stryper tillgången till alla finansieringskällor utanför regeringens och dess allierades kontroll, svärtar ner deras rykte med epitet såsom ”utländsk agent” eller ”Icke önskvärd”, vilket tjänar till att misskreditera dessa grupper och de högtstående journalistiska och människorättsliga principer som de står för, och utan vilka Ryssland inte kan vara demokratiskt, välmående eller fritt. Medierna i Ryssland kontrolleras och ägs av staten, det finns inget offentligt radio- och tv-bolag och de få återstående fria mediekällorna kämpar för att få ekonomin att gå ihop och trakasseras, bland annat attackeras och fängslas mediearbetare. Sedan 1992 har 58 journalister mördats i Ryssland. Lagen om ett ”suveränt internet” gör det möjligt för regeringen att blockera allt oönskat innehåll på internet. Att civilsamhällets organisationer och medierna kan arbeta fritt och självständigt är en hörnsten i ett demokratiskt samhälle byggt på rättsstatsprincipen.

AJ. Möjligheterna till opartisk valobservation har krympt stadigt i Ryssland under det senaste årtiondet, eftersom avsaknaden av bestämmelser för direkt ackreditering av medborgare som observerar val tvingar dem att agera på uppdrag av kandidater eller mediekanaler och därför strider mot själva idén om det civila samhällets oberoende valgranskning, och även mot internationella standarder. I rapporten Freedom in the world 2021 placerades Ryssland i kategorin ”ej fria” länder. Medborgarnas grundläggande rättigheter är begränsade i Ryssland och valen kontrolleras och de invecklade byråkratiska förfarandena för att ansöka om tillstånd samt polisvåldet under fredliga protester avskräcker medborgarna från att protestera offentligt.

AK. Denna inhemska utveckling kommer att förebåda eventuella ytterligare försämringar inför parlamentsvalet i Ryssland i september 2021 och skulle kunna leda till ytterligare förtryck av den politiska oppositionen i Ryssland, inbegripet allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna. De ryska myndigheterna håller de viktigaste oppositionsaktörerna i parlamentsvalskampanjen i fängelse eller i hemarrest. De ryska myndigheternas fortsatta förtryck av oppositionskandidater genom att missbruka registreringsförfarandena och selektivt angripa politiska motståndare och organisationer i det civila samhället på gator och domstolar i fabricerade fall kommer helt enkelt att göra det omöjligt att tala om rättvisa parlamentsval i september 2021, eftersom regimen i Ryssland förstör den politiska konkurrensen och den pluralistiska demokratin, genom dessa åtgärder.

AL. Det råder därmed legitima tvivel om huruvida det kommande parlamentsvalet kommer att vara fritt och rättvist.

AM. Parlamentet har vid ett flertal tillfällen uttryckt oro över tillståndet för demokratin, den systematiska underlåtenheten att upprätthålla rättsstaten och respekten för grundläggande rättigheter och principer, det krympande utrymmet för oberoende och oliktänkande aktörer och angreppet på mediefriheten i Ryssland. Kremls ständigt ökande systemsatta förtryck av oppositionen i Ryssland är en ögonöppnande för hela det internationella samfundet, och EU måste vara redo att ta itu med det och utveckla en sammanhängande insatsstrategi. Framför allt bör EU öka trycket på Kremlregimen inför parlamentsvalen 2021 och dess efterdyningar för att försvara det ryska folkets rätt till fria val i vilka alla politiska partier bör ha lika tillgång och lika möjligheter.

AN. Hbti+-personer i olika delar av Ryska federationen utsätts för omfattande diskriminering, bland annat trakasserier, tortyr, fängelsestraff och mord. Situationen är särskilt farlig i Tjetjenien, som 2017 inledde sin utrensning av hbti-personer, fängslade och torterade dussintals personer och dödade minst två personer, vilket ledde till att många människor sökte skydd utomlands. Befintlig lagstiftning förbjuder all offentlig diskussion om ”icke-traditionella sexuella relationer”. Till följd av olagliga konstitutionella ändringar har lagstiftning som negativt påverkar hbti +-personer rättigheter, inbegripet rätten att gifta sig och uppfostra barn, antagits.

AO. Det finns fortfarande allvarliga luckor i det officiella svaret på utbrett könsrelaterat våld och våld i familjen förekommer fortsättningsvis i Ryssland, detta inbegriper en brist på tillräckligt skydd och rätt att överklaga för offer. Det lagförslag om våld i familjen som föreslogs i november 2019 tillhandahöll inte en tillräckligt heltäckande definition av våld i familjen. I början av 2020 nedprioriterade parlamentet översynen av lagförslaget, vilket fortfarande väntar. Rysslands ombudsperson konstaterade att mängden våld i familjen ökade under covid-19-pandemin, då antalet rapporterade fall mer än fördubblades under vårens nedstängning. EU:s strategi för Ryssland bör följaktligen ta itu med den ökande diskrimineringen och ojämlikheten mellan könen, liksom kvinnors rättigheter, hbti+-personers och andra minoriteters rättigheter i Ryssland.

AP. Rysslands demokratiska omvandling är ett stort geopolitiskt säkerhetsintresse för EU och president Putins Ryssland är fortfarande den största utmaningen för EU:s säkerhet.

AQ. I sina resolutioner av den 17 september 2020, 21 januari 2021 och 29 april 2021 uppmanade parlamentet kommissionens vice ordförande/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Josep Borrell, att genomföra en översyn av EU:s politik gentemot Ryssland, inbegripet de fem vägledande principer som man enades om 2016, med betoning på att EU:s framtida förbindelser med Ryssland skulle bero på takten i (eller bristen på) Rysslands demokratiska omvandling. Parlamentet uppmanade också EU-institutionerna att utarbeta en ny heltäckande

strategi som förutsätter att all dialog med Ryssland måste grundas på respekt för internationell rätt och mänskliga rättigheter.

AR. Den uppdaterade EU-strategin bör ta hänsyn till olika scenarier, möjlig utveckling och tydliga reaktioner på Rysslands överträdelser av internationell rätt och de mänskliga rättigheterna, inbegripet effektiva instrument mot Rysslands inblandning och spridning av desinformation, liksom instrument för selektivt engagemang, där så är möjligt. Parlamentet har också uppmanat rådet att omedelbart inleda förberedelserna och anta en EU-strategi för framtida förbindelser med ett demokratiskt Ryssland, inklusive ett brett erbjudande med incitament och villkor för att stärka inhemska tendenser till frihet och demokrati.

AS. EU:s fem vägledande principer för förbindelserna med Ryssland har motverkat ytterligare angrepp mot Ukraina från regimen i Kreml, men principerna säger ingenting om att motverka president Putins förtryck av det ryska folket. EU:s fem vägledande principer för förbindelserna med Ryssland är fortfarande giltiga som en funktionell ram men måste kombineras med en verklig strategi som syftar till att uppnå EU:s mål i förbindelserna med Ryssland, bland annat genom att bekämpa Kremls rådande fientliga politik och avskräcka från ytterligare angrepp mot sina grannar och genom att göra konsekvenserna för militära insatser i andra länder allvarligare, inbegripet ”ställföreträdande” insatser och insatser genomförda av legosoldater. Med tanke på att det inte finns några utsikter till betydande positiv utveckling med det nuvarande ryska ledarskapet bör de fem principerna kompletteras för att motverka president Putins förtryck av det ryska folket och Kremls bredare destabiliserande verksamhet.

AT. Den nya EU-strategin bör inriktas på principerna om ”motstånd, motvärn och engagemang”, som syftar till att stärka EU:s kapacitet att bekämpa hoten från Kreml, särskilt i regionen för det östliga partnerskapet, inklusive Belarus, liksom i Ryssland självt, genom att försvara de mänskliga rättigheterna och bistå Rysslands omvandling till demokrati i enlighet med principen ”demokrati först”. EU:s övergripande huvudmål bör vara att utforma förbindelserna med Ryska federationen på ett sådant sätt att freden, stabiliteten, säkerheten, välståndet, suveräniteten och den territoriella integriteten bevaras i alla länder i EU och i unionens grannskap, att internationell rätt respekteras, att de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen förblir de vägledande principerna. Den senaste utvecklingen i Ryssland har visat att EU:s strategi för Ryssland bör vara mycket mer proaktiv och ha ett tydligt mål för ”engagemang”, som inte bara bör inriktas på ett traditionellt så kallat selektivt engagemang med Kreml, utan snarare på ”strategiskt” engagemang med det ryska civila samhället för att bidra till Rysslands omvandling till demokrati.

AU. Kärnan i EU:s strategi för Ryssland bör utgöras av stöd för frihet och demokrati. En sådan strategi bör ligga i EU:s säkerhetsintresse och erbjuda Ryssland en konstruktiv dialog. Konstruktiva förbindelser skulle fortfarande ligga i både EU:s och Rysslands intresse. Det finns fortfarande en möjlighet att samarbeta kring gemensamma intressen, lösa problem och ta itu med strategiska utmaningar, såsom klimatpolitik eller terrorismbekämpning, samtidigt som man främjar värdena mänskliga rättigheter, rättsstaten och demokrati, och se till att en framtida förstärkning av de bilaterala förbindelserna kommer att vara beroende av att Ryssland fullgör sina egna åtaganden i fråga om mänskliga rättigheter och demokrati i enlighet med landets konstitution och internationella åtaganden.

AV. Samtidigt måste EU fokusera på att bevara sin trovärdighet när det gäller sitt värdeinriktade beteende internt, genom att upprätthålla rättsstaten och de grundläggande rättigheterna mycket mer direkt och uppriktigt, eftersom polisvåld, föråldrade straffrättsliga lagar och motstånd mot jämställdhet och mångfald i vissa medlemsstater skadar unionens rykte och trovärdighet utomlands. EU måste också förmedla jämförbara förväntningar gentemot alla partner genom att fördöma brott mot internationell rätt, konsekvent vidta hårda följdåtgärder och avstå från att tillämpa dubbla måttstockar vid bedömningen av sådana överträdelser.

AW. Enighet bland EU:s medlemsstater är den bästa politiken för att avhålla Ryssland från att bedriva destabiliserande och omstörtande verksamhet i Europa. Vid fastställandet av hur man ska samordna sin uppdaterade strategi – särskilt på strategiska områden som den europeiska försvarsunionen, den europeiska energiunionen, it-försvar, cyberterrorism och strategiska kommunikationsverktyg – bör EU därför vara mer enat eftersom Rysslands politik gentemot unionen under lång tid har varit att åsidosätta EU-institutionerna till förmån för bilaterala förbindelser med medlemsstaterna, i ett försök att blottlägga och öka EU:s interna motsättningar. En konstruktiv dialog med de ryska myndigheterna skulle kräva närmare samordning, samarbete och enighet mellan medlemsstaterna och mer styrka och beslutsamhet

i deras svar på varje provokation och aggression från Moskva, för att hitta en balans mellan fasthet och öppenhet i dialogen i frågor av gemensamt intresse.

AX. EU:s strategi för Ryssland bör stödja Ryssland på dess väg mot att bli ett demokratiskt land genom att (a) trycka tillbaka och rikta sanktioner mot personer inom och nära Kreml, som är beredda att stjäla val betala mutor för att vinna eller begå andra stora brott mot mänskliga rättigheter och demokratiska värden, både inom Ryssland och i EU:s omedelbara grannskap, (b) stödja de östliga partnerskapsländerna genom att erbjuda en ambitiös och unik EU-integrationspolitik och utveckla unionens politiska ansvar och geopolitiska ledarskapskapacitet som behövs för att genomföra sådan politik, Och (c) ha en strategi för engagemang i det prodemokratiska samhället i Ryssland för att bana väg för framtida förbindelser med det demokratiska Ryssland,

AY. Kreml betraktar ett framgångsrikt, välmående och demokratiskt EU:s östra grannskap som ett hot mot stabiliteten i president Vladimir Putins regim, eftersom det kan inspirerar vanliga människor i Ryssland till ”mjuk makt”. Demokratiseringen av EU:s östra grannskap ligger därför i dessa länders och EU:s intresse och har en avgörande betydelse för den framtida demokratiseringen av Ryssland. Kremls verkliga mål när det gäller konflikter i denna region är att delegitimera demokratiska förändringar som ett sätt att överföra makt, att förhindra en framgångsrik utveckling av dessa stater, att misskreditera liberal demokrati och att exportera Rysslands eget maktsystem.

AZ. EU bör eftersträva en långsiktig strategi för Ryssland, som bygger på antagandet att Rysslands folk – likt folken i Ukraina och Belarus – kan sträva efter att omvandla sitt land till en demokrati. Rysslands omvandling tillbaka till demokrati kommer att bero på det ryska folkets vilja. EU måste vara redo att hjälpa ryssarna i deras önskan att leva i ett demokratiskt land.

BA. EU:s roll som global aktör och EU-institutionernas utrikespolitiska befogenheter bör stärkas.

1. Europaparlamentet rekommenderar rådet, kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik att tillsammans med medlemsstaterna se över EU:s politik gentemot Ryssland, inklusive de fem vägledande principerna, och utarbeta en övergripande EU-strategi gentemot Ryssland på grundval av följande principer och åtgärder:

Att avvärja det ryska hotet – bekämpande av säkerhetshotet

a) EU måste reformera sin utrikespolitik i grunden för att på ett trovärdigt sätt visa sin ambition som en inflytelserik global aktör och sin förmåga att fatta snabba beslut och vidta beslutsamma åtgärder på det utrikespolitiska området, bland annat genom att utvidga befogenheterna för Europeiska utrikestjänsten och vice ordföranden/den höga representanten som agerar på EU:s vägnar, upphäva enhälligheten i utrikespolitiska frågor och stärka sin kapacitet till strategisk framsyn och strategiska åtgärder. Vidare bör EU stärka sin roll som global aktör, liksom EU-institutionernas kapacitet, för att inte tillåta att Ryssland fortsätter den så kallad bilateraliseringen av förbindelserna med EU, eftersom Bryssel bör vara den enda huvudstad där nyckelbeslut om förbindelserna mellan EU och Ryssland fattas.

b) EU bör, tillsammans med Nato och internationella partner, avskräcka Ryssland för att upprätthålla fred och stabilitet i och utanför Europa, bland annat genom att stärka sin egen försvarskapacitet och genom att utöva påtryckningar på de ryska myndigheterna att inte blanda sig i EU:s östra och södra grannskap. EU bör särskilt kräva – även inför EU och internationella organisationer såsom OSSE eller FN – att Ryssland förbinder sig att lösa de pågående konflikterna och förebygga eventuella framtida konflikter, med början genom att lämna tillbaka de ockuperade och olagligt annekterade territorierna i det östliga partnerskapet i enlighet med deras internationellt erkända gränser och genom att respektera ländernas EU-relaterade, euroatlantiska och demokratiska val.

c) EU, och särskilt dess medlemsstater, bör fullgöra sina åtaganden i fråga om kollektivt försvar som medlemmar av Nato. Parlamentet påminner om att EU och Nato delar gemensamma säkerhetsutmaningar, gemensamma försvarsintressen och samma alltmer utmanande säkerhetsmiljö och att ett starkt transatlantiskt säkerhets- och försvarspartnerskap genom Nato därför är oumbärligt, samtidigt som EU strävar efter att uppnå strategiskt oberoende. EU måste utöka sina

ansträngningar för att etablera ett verkligt europeiskt försvar som en del av ett stärkt Nato för att kunna bidra med mer effektiv, tillgänglig, driftskompatibel och hållbar militär kapacitet och styrka, för att projicera sig som stark och självsäker internationell aktör med kapacitet att upprätthålla fred.

d) EU bör ge ett svar på Ryska federationens allra senaste nationella säkerhetsstrategi, i vilken den ryska utrikespolitikens antivästliga kurs ges formellt erkännande och den grundläggande och systemövergripande oförenligheten mellan Rysslands och västvärldens sociopolitiska system understryks.

e) EU måste stärka samarbetet mellan sina medlemsstaters underrättelsetjänster för att på systematiskt avslöja, tillskriva ansvar för och diskreditera ryska fientliga handlingar, särskilt i syfte att på ett effektivare sätt förhindra ryska specialförband från att utföra sina operationer på EU:s territorium, och måste arbeta vidare med sina strategiska partner om nya åtgärder för att motverka den terrorism som sponsras av Kreml. EU bör dessutom investera i projekt för att stärka sin säkerhet och sin gemensamma militära kapacitet, cyber- och energikapacitet samt samordningen av medlemsstaternas insatser för att motverka spionage.

f) EU bör vara redo att använda sitt inflytande och kräva att Ryssland utesluts från betalningssystemet Swift för att avskräcka de ryska myndigheterna från att ägna sig åt fortsatt aggressivt beteende, och bör vara berett att avveckla sin import av olja och gas från Ryssland om de ryska myndigheterna fortsätter sina hot mot medlemsstater och militära insatser mot länder i det östliga partnerskapet i grannskapet.

g) EU måste också fortsätta med en fullständig synkronisering av alla medlemsstaters elnät med det synkroniserade kontinentaleuropeiska nätet som det bästa långsiktiga svaret på problemet med Europas strategiska energiberoende av Ryssland, och bör också motsätta sig all ny utvidgning av Rysslands kärnenergisektor till EU och vidta åtgärder för att undvika försäljning på EU:s marknad av el som produceras i det Rosatom-byggda kärnkraftverket Astravjets eller andra framtida projekt, såsom Baltiska kärnkraftverket (kärnkraftverket Baltijskaja).

h) I linje med EU:s energipolitik och energiintressen måste EU utarbeta och genomföra en tydlig strategi för hur man ska få ett slut på sitt beroende av rysk gas och olja och andra råvaror (särskilt järn/stål, aluminium och nickel) och öka sitt eget energioberoende, åtminstone medan president Putin har makten. I detta avseende bör EU upprätthålla en ambitiös och beslutsam grön agenda och ett snabbt genomförande av EGD-paketet bör vara en viktig geopolitisk prioritering, vilket inbegriper åtgärder såsom EU:s koldioxidläckageskatt och initiativ för minskade koldioxidutsläpp med utveckling av gröna vätgasindustrier. EU måste också omedelbart genomföra nya fysiska åtgärder, såsom kapacitet för omvända flöden och ytterligare gränsöverskridande infrastruktur mellan medlemsstaterna. EU måste vidare diversifiera sin energiförsörjning, bland annat genom att utveckla ny kapacitet för import av flytande naturgas, energiomställningen och initiativ för minskade koldioxidutsläpp, som snabbt vinner genomslagskraft och skulle kunna minska efterfrågan på fossila bränslen och därmed sätta stopp för Rysslands energidominans på den europeiska kontinenten. Mot denna ram bör byggandet av Nord Stream 2-ledningen, som strider mot europeisk solidaritet och riskerar att öka Rysslands dominans och EU:s beroende av rysk gas och utsätta Ukraina för rysk illvilja, omedelbart stoppas och bör inte tas i bruk under de rådande omständigheterna, även om konstruktionen av den slutförs.

i) EU och dess medlemsstater måste påskynda genomförandet av den europeiska gröna given, med tanke på att det i Rysslands senaste energistrategi för 2035 planeras en ökning av gasexportkapaciteten genom gasledningar i västlig riktning.

Att motverka det aktuella ryska hotet – bekämpande av rysk inblandning i EU och i länderna i det östra grannskapet

j) EU måste fortsätta att upprätthålla det östliga partnerskapets oberoende, suveränitet och territoriella integritet inom sina internationellt erkända gränser och fördöma Rysslands direkta och indirekta inblandning i väpnade konflikter och militära uppbyggnad inom eller på dess gränser mot det östliga partnerskapet, dess olagliga ockupation och annektering av Krim och det som i praktiken är en ockupation av vissa delar av regionerna Donetsk och Luhansk, och Rysslands brott mot de mänskliga rättigheterna och internationell rätt i de territorier det har ockuperat eller annekterat, såsom den senaste tidens frihetsberövanden av förste vice talmannen i den krimtatariska församlingen Mejlis, Nariman Celâl, och fyra andra krimtatariska ledare: Aziz och Asan Akhtemov, Shevket Useinov och Eldar Odamanov. EU bör klargöra att

en återgång till ”business as usual” inte kan komma i fråga förrän Ryssland stoppar sin aggressiva politik och hybridkrigföring mot EU, dess medlemsstater och länderna i det östliga grannskapet, och den territoriella integriteten hos Georgien, Moldavien och Ukraina återställs inom deras internationellt erkända gränser. EU bör därför se till att sanktioner finns kvar tills Ryssland uppfyller de respektive villkoren för att de ska kunna lyftas och bör också överväga att förlänga dem med en period på 1 år, i stället för 6 månader som för närvarande är fallet.

k) EU bör ytterligare bidra till utvecklingen av samråds- och samordningsformatet för den internationella plattformen för Krim, i syfte att på fredlig väg sätta stopp för Ryska federationens tillfälliga ockupation av Autonoma republiken Krim och staden Sevastopol och återställa Ukrainas kontroll över territoriet, med full respekt för internationell rätt.

l) EU måste erkänna sina grannländers europeiska ambitioner och avvisa Rysslands politik om inflytandesfärer. Dessutom bör EU erkänna att det har ett strategiskt ansvar för stabilitet och utveckling i sitt grannskap, särskilt i det östliga partnerskapet, och fortsätta att kräva att Ryssland på ett konstruktivt sätt deltar i Normandieprocessen och genomför sina internationella åtaganden, särskilt enligt Minskavtalen och FN:s havsrättskonvention. EU bör fortsätta att delta, bland annat genom de berörda EU-medlemsstater som deltar i Normandieformatet, i det fullständiga genomförandet av Minskavtalen och undersöka möjligheterna till transatlantiskt samarbete i denna fråga. EU bör också bredda sina sanktioner till att omfatta utfärdandet av pass och anordnandet av olagliga val i Krim och höja priset Ryssland betalar för att blockera genomförandet av Minskavtalen och samtalen i Normandieformatet. EU bör samordna dessa åtgärder med USA, Förenade kungariket, Kanada, Japan och andra partner för att utöka deras omfattning eller öka deras effektivitet.

m) Dessutom bör EU vidta kraftfulla åtgärder för att avskräcka Ryssland från att kringgå befintliga EU-sanktioner. EU bör i detta syfte se över och uppdatera sina tillämpliga förordningar för att täppa till flera kryphål för att göra sanktionerna effektivare och få Ryssland att verkligen betala ett högre pris för sina hybridaggressiva åtgärder.

n) EU måste utöva påtryckningar på Ryska federationen för att villkorslöst fullgöra alla punkter i det EU-medlade avtalet om eldupphör av den 12 augusti 2008, särskilt åtagandet att dra tillbaka alla sina militära styrkor från Georgiens ockuperade territorier.

o) För att motverka president Putins revisionistiska agerande gentemot sina grannar, i syfte att stärka motståndskraften hos institutionerna, ekonomierna och samhällena i länderna i det östliga partnerskapet och fördjupa deras politiska associering och ekonomiska integration, och för att intensifiera arbetet för att dessa länder ska närma sig EU, bör EU föreslå en ny tydlig strategi för långsiktigt engagemang till länderna i det östliga partnerskapet.

p) EU:s solidaritet med länderna i det östliga partnerskapet bör syfta till att stärka förtroendet för EU som en pålitlig partner i säkerhetsfrågor, exempelvis genom att i högre grad involveras i fredlig konfliktlösning. EU bör se till att säkerhetsdimensionen i länderna i det östliga partnerskapet också återspeglas ordentligt i EU:s strategiska kompass och bör också överväga att lansera en rad säkerhetspakter – ramar för ökade investeringar och stöd till säkerhet, militär, underrättelseverksamhet och it-samarbete – med utvalda länder i EU:s grannskap, såsom Ukraina, Moldavien och Georgien, för att stärka deras motståndskraft. EU bör inte se säkerhetssamordning med dessa länder enbart genom prismat av utvidgning av Nato, utan bör vara ambitiöst vid bedömningen av säkerhetsutmaningarna på plats, och i samordning med internationella partner överväga att förse vänligt sinnade länder i det östliga partnerskapet med försvarsutrustning, i enlighet med artikel 51 i FN-stadgan. EU bör också stärka samarbetet med vänligt sinnade länder i det östliga partnerskapet genom Europeiska försvarsbyrån och på områden såsom information och it-resiliens och underrättelseutbyte, och bör intensifiera gemensamma militära övningar.

q) EU bör samarbeta med Nato och dra nytta av och utöka sina nuvarande åtaganden i Svartahavsområdet och specifikt fortsätta att föra en dialog med dessa partnerländer med ett samhälleligt helhetsgrepp för att säkerställa en skyddad och stabil region.

r) EU bör även vara bekymrat över den roll som Kreml spelar i västra Balkan, vilket innefattar statligt stödd desinformation och uppbyggnad av politiska och militära band till de regionala politiska eliterna. Eu bör vara medvetet om att Kremls inblandning i val och stöd för antidemokratiska styrkor i västra Balkanregionen fortfarande är ett problem framför allt i de länder som också är medlemmar i Nato.

s) EU måste även reagera på att president Putin öppet stöder Lukasjenkos regim och dess brutala förtryck av Belarus befolkning och samarbetar med Lukasjenko i hybridattacker mot de demokratiska krafterna i Belarus. EU måste därför erkänna att Kreml på detta sätt utgör ett direkt hot mot Belarus suveränitet och demokratiska ansträngningar och måste klargöra att om Ryssland fortsätter sin nuvarande politik gentemot Belarus måste EU införa ytterligare hårda åtgärder för motvärn och avskräckning, eftersom EU genom att försvara demokratin i Belarus också stöder demokratin i Ryssland. EU bör peka ut Rysslands inblandning i Lukasjenkoregimens hybridaktioner mot EU, inbegripet användningen av migranter som ett redskap för att destabilisera väst, och ställa Kreml till svars för dessa fientliga och barbariska handlingar.

t) EU måste sopa rent framför egen dörr från Kremls hybridinblandning och penningtvätt, som påverkar den politiska eliten och näringslivseliten i EU, om man vill nå framgång i hjälpen till det ryska folket på deras väg mot demokrati.

u) EU och dess medlemsstater bör klargöra att de inte kommer att acceptera några försök att införliva Belarus i Ryssland, eftersom det skulle gå emot det belarusiska folkets vilja och förhandlas fram av en illegitim ledare.

v) Parlamentet konstaterar att allt fler internationella aktörer, däribland Ryssland, tillämpar strategier för hybridkrigföring, bland annat mot EU och dess medlemsstater. Parlamentet understryker att dessa handlingar är särskilt destabiliserande och farliga eftersom de suddar ut gränserna mellan krig och fred, destabiliserar demokratier och sår tvivel i målbefolkningarnas sinnen. Därför bör EU och dess medlemsstater, i samordning med Nato och dess partner – inbegripet länderna i det östliga partnerskapet, som har unik erfarenhet och kunskap i detta avseende – stärka övervakningen och analysen av rysk hybridkrigföring (inbegripet manipulativa desinformationskampanjer, it-attacker, spionerі och inblandning i val). De bör i synnerhet omgående se till att tillräckligt med resurser, personal och instrument sätts in för att identifiera, analysera, förebygga, motverka och undanröja hybridhot och inblandning från Ryssland. Ovanstående är särskilt viktigt med avseende på försök att undergräva det europeiska projektet, polarisera och splittra demokratiska samhällen genom desinformation samt stödja och finansiera antidemokratiska, populistiska och extremistiska partier, rörelser och icke-statliga organisationer som mestadels tillhör högern eller den radikala vänstern, eller politiska separatistiska krafter runt om i Europa, bland annat i cyberrymden och genom sociala medier och medier som Russia Today och Sputnik. Politiska partier i EU som frivilligt drar nytta av de finansiella resurser som Ryssland tillhandahåller i utbyte mot politiskt och andra former av stöd från parlamentet och andra organisationer för rysk politik och ryska strävanden som skadar EU:s intressen och värderingar har ett moraliskt och politiskt ansvar.

w) I detta avseende måste EU utarbeta en samordnad och helhetsbetonad strategi för motvärn, inbegripet åtgärder för att skydda sitt eget medielandskap och systematiskt övervaka innehåll som erbjuds av ryska medier och medier med rysk koppling och internetleverantörer (oavsett om de är på ryska eller något annat språk), utan att begränsa pressfriheten. Som en del av sin strategi bör EU peka ut Ryssland varje gång som landet genomför hybridattacker mot EU och medlemsstaterna, öka motståndskraften mot cyberattacker och utöka kapaciteten hos arbetsgruppen East StratCom, eftersom det också finns ett behov att täcka desinformation på EU:s område. EU och dess medlemsstater bör genomföra djärvare och mer samordnade, proportionella åtgärder för att motverka sådana attacker, till exempel genom att utvisa ryska diplomater på EU-nivå som svar på de ryska myndigheternas utvisning av enskilda medlemsstaters diplomater.

x) Slutligen bör EU säkerställa ett snabbt genomförande av de kommande förslagen från Europaparlamentets särskilda utskott för frågor om utländsk inblandning i alla demokratiska processer i Europeiska unionen, inbegripet desinformation.

Engagemang och selektiv dialog med Kreml för att förbereda Rysslands övergång, inbegripet sektorssamarbete

y) I sitt engagemang för Ryssland bör EU röra sig i två riktningar: å ena sidan, villkorad selektiv dialog med Kremls myndigheter och regionala regeringar och å andra sidan strategiskt engagemang med det ryska civila samhället, som strävar efter demokrati i Ryssland, samt oberoende samarbete med regionala och lokala aktörer. EU:s strategi gentemot Ryssland bör inte utesluta kontakter med myndigheterna när detta ligger i EU:s intresse och inte undergräver EU:s åtaganden när det gäller mänskliga rättigheter och demokratimål, eftersom det fortfarande är viktigt för EU att hitta sätt att de-eskalera de rådande spänningarna genom att identifiera åtgärder för att öka transparensen och minska risken för missförstånd och felberäkningar.

z) EU bör i synnerhet fortsätta det institutionella samarbetet med Ryssland genom internationella organisationer och multilaterala fördrag såsom FN, OSSE, Arktiska rådet eller Europarådet för att ta upp akuta regionala och globala frågor, engagera sig i frågan om konfliktförebyggande och konfliktlösning och främja kompletterande eller gemensamma intressen, till exempel när det gäller miljöfrågor och den gröna omställningen av både Ryssland och EU, fördraget om observationsflygningar, kärnvapennedrustning, vapenminskning och vapenkontroll, arktiska frågor, genomförandet av den gemensamma övergripande handlingsplanen (kärnteknikavtalet med Iran) samt situationen i Mellanöstern, Libyen och Afghanistan. EU bör utnyttja sitt selektiva engagemang med Ryssland i regionala och globala frågor för att få Ryssland fast förankrat i det multilaterala samarbetet och den regelbaserade internationella ordningen och därigenom avskräcka landet från att hota säkerheten och välståndet, även i EU och i det europeiska grannskapet. Mer specifikt bör EU använda den europeiska gröna given och dess klimatmål för att samarbeta med Ryssland för en grön omställning av landet, särskilt för att påskynda utfasningen av fossila bränslen, minska Rysslands koldioxidutsläpp (som fortfarande ökar trots att landet har ratificerat Parisavtalet), öka energieffektiviteten och utvidga användningen av förnybara energikällor, för vilka det finns enormt stor potential i Ryssland. EU kan också bidra till att öka medvetenheten om klimatförändringarna, som sprids väldigt långsamt i Ryssland.

aa) EU, dess medlemsstater och Ryssland bör upprätthålla ett gott samarbete i Arktis inom ramen för politiken för den nordliga dimensionen, eftersom det är av största vikt att de fortsätter att samarbeta konstruktivt för att bekämpa klimatförändringens konsekvenser i Arktis och undvika att regionen blir ännu ett föremål för militära spänningar.

ab) Samarbete på vissa specifika områden bör dock inte leda till några eftergifter när det gäller värderingar, och EU bör aldrig bortse från de geostrategiska konsekvenserna och sina partners intressen. EU måste se till att allt ytterligare engagemang gentemot Kreml kommer att ske på villkoret att Kreml lovar att sluta med sin inhemska aggression mot sitt eget folk, stoppa det systematiska förtrycket av oppositionen, hot mot och tortyr av politiska fångar, att avskaffa eller ändra alla lagar som är oförenliga med internationella normer, såsom de som rör ”utländska agenter” och så kallade extremistiska eller icke önskvärda organisationer, stoppa förtrycket av civilsamhällesorganisationer, särskilt de som bekämpar korruption och försvarar mänskliga rättigheter i Ryssland, och upphöra med sin yttre aggression mot grannländer. Som en del av detta måste EU också påminna Ryssland om att frihetsberövande av politiska motståndare strider mot landets internationella åtaganden och insistera på att rättsväsendet avpolitiseras och att rätten till en rättvis rättegång och tillgång till advokat säkerställs. Med andra ord måste EU, i försöken till samverkan med Kreml, ha tydligt definierade gränser, inklusive fullständig respekt för partnerländernas suveränitet och territoriella integritet, och avstå från att bedriva samarbete med Ryssland endast för att kanalerna för dialog ska förbli öppna. EU bör inte försöka uppnå något stort avtal med Kreml om den senare vill ha fria händer både hemma och i sitt område av privilegierat intresse (Ukraina, Belarus osv.). EU måste göra absolut klart att man inte kommer att offra andra länders intressen för bättre relationer med Moskva.

ac) EU bör dessutom uppmana Ryska federationen att behandla de brådskande frågor som det internationella samfundet har uppmärksammat, och att omedelbart ge uttömmande information om sitt novitjokprogram till Organisationen för förbud mot kemiska vapen. EU bör också fördöma nedskjutningen av flygplanet MH17 år 2014 och uppmana Ryska federationen att samarbeta fullt ut med utredningen av större internationella brott, incidenter och tragedier, exempelvis nedskjutningen av Malaysia Airlines flyg MH17, samt andra incidenter nyligen som involverar rysk underrättelsetjänst på territoriet för EU:s medlemsstaters och länder i det östliga partnerskapet, däribland Belarus.

ad) EU bör upprepa sin begäran till ryska myndigheter om att återlämna vraket och de svarta lådorna från det polska regeringsplanet Tu-154, som kraschade nära Smolensk i april 2010, till Polen.

Engagemang för att stödja demokratin – påtryckningar med sanktioner, finansiell kontroll och internationella utredningar

ae) EU måste stärka sitt samarbete med USA och andra likasinnade partner och upprätta en allians för att försvara demokratin globalt och föreslå en verktygslåda för demokratiförsvar, som bör omfatta gemensamma sanktionsåtgärder, politik för att motverka olagliga finansiella flöden, regler om villkorlighet för ekonomiskt och finansiellt bistånd, internationella utredningar och en ambitiös agenda för att stödja frihet och demokrati, människorättsaktivister och demokratiförsvarare. Dessutom bör EU:s agenda motverka Rysslands och Kinas ansträngningar för att försvaga demokratin världen över och destabilisera den europeiska ordningen.

af) EU bör upprätta en centraliserad ram för att motverka olagliga finansiella flöden, ytterligare stärka sin ram för bekämpning av penningtvätt och säkerställa ett konsekvent genomförande av den, underlätta ett ökat samarbete mellan behöriga myndigheter och inrätta en EU-myndighet för finansiella kontroller, för att förbättra skyddet av EU och dess medlemsstater mot olaglig finansiell praxis och inblandning från Ryssland och andra auktoritära regimer som används för omstörtande politiska syften och därför utgör ett hot mot Europas säkerhet och stabilitet.

ag) EU måste i synnerhet överväga att inkludera Ryssland i en förteckning över tredjeländer med hög risk för penningtvätt, vilken bör vara avgörande för att ha en starkare EU-kontroll över alla misstänkta finansiella flöden från den ryska regimen och dess ombud. EU bör vidare stärka sitt banksystem och inrätta ett regelverk för att bekämpa rysk ekonomisk inblandning i EU:s och medlemsstaternas demokratiska processer, inbegripet dess strategi att fånga in eliten och metoden att välja in tjänstemän på hög nivå och före detta europeiska politiker. En sådan ram bör öka transparensen i fråga om den ryska elitens medel som deponeras eller spenderas i EU och bidra till att bemöta och förhindra finansiering från ryska aktörer till politiska partier, politiska rörelser och politiska kampanjer samt investeringar i strategisk infrastruktur och strategiska organ, inbegripet universitet och politiska tankesmedjor, som riskerar att skapa eller stärka vissa ekonomiska sektorers beroende av Ryssland och kan fungera som ingångsportar för ryskt spionieri och ryska säkerhetshot. EU bör i detta avseende också motarbeta ryska tillgångar som används direkt och indirekt för inblandning i demokratiska processer i unionen, i medlemsstaterna och i länderna i det östliga partnerskapet. Parallellt med detta bör nationella regeringar och internationella organisationer genomföra undersökningar av de främsta ryska ledarnas och oligarkernas dolda tillgångar och offentliggöra dessa siffror.

ah) EU bör skapa effektiva lagliga sätt att motverka gränsöverskridande korruption och tillhörande penningtvätt så snart som möjligt, särskilt när det gäller korruption och olaglig finansiell praxis som kommer från Ryssland, och tillämpa förverkande utan föregående fällande dom i mycket större utsträckning för att hantera Kremls kleptokrati på ett effektivt sätt. I detta avseende bör inte ryska civilsamhällesorganisationer och icke-statliga organisationer systematiskt berövas sätt att bekämpa korruption av de ryska myndigheterna. Dessutom bör EU bygga upp kapacitet exponera och stoppa flöden av smutsiga pengar från Ryssland och att exponera dolda skatter och finansiella tillgångar hos den ryska regimens autokrater och korrupta oligarker i medlemsstaterna. EU-institutionerna bör regelbundet rapportera om dessa fall vid halvårsvisa utfrågningar i parlamentet om situationen för demokratin i Ryssland. Dessa rapporter bör innehålla namnen på de viktigaste personerna i president Putins omgivning.

ai) EU bör, samtidigt som man kämpar för att stoppa olagliga penningflöden från Ryssland, ägna särskild uppmärksamhet åt finansiella flöden från Belarus, eftersom autokrater och korrupta oligarker är sammanlänkade. EU-institutionernas särskilda rapporter till parlamentet bör ta upp frågan om Rysslands finansiella inblandning i Belarus, även inom strategiska sektorer, och innehålla information om tillgångar som tillhör Alexander Lukasjenkos omgivning och korrupta oligarker.

aj) EU bör ta itu med Rysslands manipulering av information och försök att blanda sig i demokratiska processer på EU-nivå och i medlemsstaterna genom att utreda och införa nödvändiga instrument för att motverka och bekämpa detta.

ak) EU bör i linje med principen ”demokrati först” skärpa kravet på villkorlighet i sina förbindelser med Ryssland genom att söka dialoger eller avtal med Ryssland om åtgärder som syftar till att skydda de mänskliga rättigheterna, mediefrihet och anordnandet av fria val som ett starkare krav för dialog. EU och dess medlemsstater bör också se över sina investeringsstöd och projekt för ekonomiskt samarbete (såsom Nord Stream 2 och kärnkraftverken som byggts av Rosatom) och öka insatserna för att hejda Kremls strategiska investeringar, som ofta kommer från medlemsstaterna genom de finansiella flödena av ryska oligarker och företag som inrättats för att finansiera Rysslands illasinnade inblandning och spridning av korruption i EU. I detta avseende bör EU ägna särskild uppmärksamhet åt den rättsliga institutionen för dubbelt medborgarskap och insistera på att Bulgarien och Malta ska överge sina system för ”gyllene pass”. Dessutom bör EU inte genomföra gemensamma transaktions- eller affärsprojekt utan föregående politisk tillbörlig aktsamhet när det gäller transparens, korruption och politiska konsekvenser, eftersom sådana projekt inte bör äventyra vår solidaritet mellan medlemsstaterna eller med EU:s grannar, inte bör gynna korrupta system i vare sig Ryssland eller EU och inte ha negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna eller miljön.

al) Samtidigt bör EU även tillämpa principen ”demokrati först” i sin omvärdering av de ekonomiska stödprogrammen för Ryssland och investeringar i Ryssland, vilka bland annat bör innefatta en översyn av utlåningsuppdragen för EU:s finansinstitut. I samma anda bör EU utvärdera sitt samarbete med Ryssland i olika utrikespolitiska format och se över Rysslands efterlevnad av sina åtaganden gentemot Europarådet.

am) EU bör skapa nya sätt att bli effektivare när det gäller att kräva att politiska fångar friges. EU bör kräva att de ryska myndigheterna friger alla dem som är orättvist fängslade av politiska skäl, däribland Aleksej Navalnyj, Aleksej Pitjugin, Jurij Dmitrijov och alla andra som av Memorial Human Rights Centre har betecknats som ”politiska fångar” i enlighet med de kriterier som fastställdes av Europarådets parlamentariska församling i resolution 1900/2012. EU måste ta varje tillfälle i akt att föra dessa och andra brott på yttrandefrihetsområdet till ryska myndigheters uppmärksamhet, särskilt när det gäller trakasserier och åtal av och fysiska attacker mot politiska aktivister och civilsamhällesaktivister, journalister och människorättsförsvarare i Ryssland. EU bör starkt kräva att dessa överträdelser upphör och att de utreds, och uppmana Ryssland att ställa de ansvariga till svars.

an) EU:s institutioner måste regelbundet rapportera i parlamentets utfrågningar om situationen för politiska fångar i Ryssland, bygga nära kontakter med och stärka det ekonomiska stödet till ryska oliktänkare, icke-statliga organisationer, civilsamhälleliga organisationer, människorättsförsvarare och oberoende mediekanaler och ständigt vara medvetna om namnen på och villkoren för fängslandet av politiska aktivister i Ryssland. EU:s medlemsstater bör dessutom avstå från att tillåta eller möjliggöra deporteringar och utlämningar av politiska motståndare och asylsökande till Ryssland, där deras liv eller fysiska integritet skulle vara i fara. EU bör dessutom, när det är lämpligt, underlätta utfärdandet av nödvisum och ge tillfälligt skydd i medlemsstaterna.

ao) EU bör vidare noggrant övervaka den människorättsliga situationen i Ryssland, även genom övervakning av domstolsmål med civilsamhällesorganisationer, oppositionspolitiker och aktivister av EU:s delegation till Ryssland och medlemsstaternas ambassader. EU bör också utvidga det globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter och tillämpa det på kränkningar av de mänskliga rättigheterna som begås i alla territorier som drabbats av frysta konflikter eller olagligt ockuperade regioner i länderna i det östliga partnerskapet. Samtidigt bör EU genomföra sitt åtagande om jämställdhetsintegrering i alla yttre åtgärder och måste stödja grundläggande mänskliga rättigheter, inbegripet genom att bekämpa könsrelaterat våld, rasism, främlingsfientlighet, hatbrott, polisbrutalitet och andra former av diskriminering och genom att kämpa för jämställdhet, kvinnors rättigheter, hbti+-personers minoriteters rättigheter i Ryssland. EU bör när så är möjligt hjälpa förtryckta invånare i Ryssland, särskilt de som möter diskriminering på grund av ålder, religion, ras, etnicitet, språk eller socialgrupp, sexuell läggning, könsuttryck, könsidentitet, könsegenskaper eller av något annat skäl. EU bör även samarbeta med Ryssland i fråga om behandlingen av försvarare av kvinnors rättigheter, kvinnors representation i politiken och den offentliga förvaltningen, kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Ryssland. EU bör vidare fördöma förföljelsen, det godtyckliga fängslandet och tortyren av hbti+-personer i många delar av Ryska federationen, betona det fortsatta behovet av utredningar och kräva en omedelbar frigivning av alla fångar i sådana situationer, i synnerhet i Tjetjenien. EU bör ytterligare lägga tonvikt vid den ryska regeringens fortsatta användning av förbudet mot ”homosexuell propaganda” för att rättfärdiga åtal. EU bör, med stöd av medlemsstaterna, underlätta förfarandena för att söka asyl för sådana offer i enlighet med EU-rätten och nationell lagstiftning.

ap) EU bör öka sin förmåga att förbereda och anta sanktioner mot de ryska myndigheterna, ryska oligarker, president Putins anhängare och deras familjemedlemmar för kränkningar av de mänskliga rättigheterna eller systemsatta förtryck av demokratiska krafter, minoriteter, religiösa grupper och hbti+-personer i Ryssland. EU bör därför centralisera sitt beslutsfattande genom att automatiskt införa sanktioner vid allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna och överväga att införa en regel om omröstning med kvalificerad majoritet i rådet för andra kränkningar av de mänskliga rättigheterna. EU bör också skyndsamt anta ett EU-system för sanktioner mot korruption, eventuellt med det brittiska globala systemet för sanktioner mot korruption som förebild, för att komplettera EU:s nuvarande globala system för sanktioner avseende mänskliga rättigheter och, vid ytterligare upptrappning, även överväga sanktioner som är inriktade på finansiering av underrättelsetjänster och militär samt olje- och gassektorn. Om detta skulle ske bör EU förbereda en ny sanktionsmekanism varigenom fortsatta fientliga handlingar av Ryska federationen skulle ge upphov till en minskning på EU-nivå av energiimporten från Rysslandsbaserade leverantörer med en viss andel samtidigt som den skulle ge EU:s medlemsstater hjälp med att täcka bristen genom åtgärder som är förenliga med den europeiska gröna given. Parlamentet betonar att minskningen automatiskt bör öka med samma andel varje år tills Ryska federationen upphör med sina fientliga handlingar.

aq) EU bör genomföra samråd med icke-statliga organisationer för att samla in användbar information för sin sanktionspolitik, så att dessa organisationer kan bistå unionen i att förbereda och utreda ärenden på ett heltäckande sätt. Parlamentet rekommenderar medlemsstaterna att utan dröjsmål förbättra samarbetet avseende kontraspionage och informationsutbyte, i syfte att avslöja och motverka Rysslands hemliga nätverk inom EU.

ar) EU bör inleda och bidra till internationella utredningar av brott som begåtts av president Putins regim mot Rysslands folk och de brott som Lukasjenkos regim begått i Belarus, genom en plattform rörande strafflöshet och ett EU-centrum för rättvisa. EU bör i samband med dessa utredningar inrätta en arbetsgrupp med rådgivare som ska bistå vid nationella och internationella utredningar, rättegångar och inrättandet av EU-domstolar, och regelbundet rapportera till parlamentet om läget vad gäller politisk frihet i Ryssland.

as) EU bör dessutom uppmuntra och stödja arbete i nationella och internationella jurisdiktioner för att inleda brottmålsförfaranden för att hålla ryska militära och paramilitära grupper ansvariga för kränkningar och brott, inbegripet krigsbrott, som har begåtts mot civila under operationer i flera länder, såsom Syrien, Centralafrikanska republiken och Libyen.

at) EU bör även kräva en oberoende och opartisk utredning av avrättningen av oppositionsledaren Boris Nemtsov och lagföra förövarna, i linje med rekommendationerna från OSSE och Europarådet.

au) EU bör dessutom i starkast möjliga ordalag fördöma omotiverade sanktioner mot företrädare för EU och uppmana de ryska myndigheterna att upphäva dem utan dröjsmål.

av) EU måste vara berett att inte erkänna Rysslands parlament och överväga att begära att Ryssland stängs av från internationella organisationer med parlamentariska församlingar, särskilt Europarådets parlamentariska församling, ifall parlamentsvalet i Ryssland 2021 kommer att anses präglat av bedrägeri, och ha genomförts i strid mot demokratiska principer och folkrätten. Dessutom bör EU fördöma alla försök av president Putin att sitta kvar efter slutet av sin nuvarande och sista mandatperiod som president den 7 maj 2024 på grundval av författningstilläggen från 2020, som Europaparlamentet har bedömt som ”olagligt antagna”,

aw) EU bör uppmana den ryska regeringen och statsduman att se över regelverket för val, även om valobservationer, för att underlätta pluralism och fria och rättvisa val i enlighet med internationell standard och skapa likvärdiga förutsättningar för kandidater från oppositionen.

ax) Samtidigt bör medlemsstaterna vidta alla tänkbara åtgärder för att förhindra att deras medborgare agerar som internationella observatörer under parlamentsvalet 2021 på det ockuperade Krim, som organiseras olagligt av Ryssland. Parlamentet och de nationella parlamenten bör i detta sammanhang undvika och införa påföljder för all verksamhet som felaktigt kan hävdas utgöra internationell valövervakning. Dessutom bör EU fördöma och vägra att erkänna Rysslands olagliga organiserande av detta och ytterligare val på det ockuperade Krim och de ockuperade områdena i Donetsk- och Luhanskregionerna.

Engagemang för att stödja demokratin – att stödja ett demokrativänligt samhälle i Ryssland

ay) EU bör ge uttryck för sin vilja att förbättra sina förbindelser med folket i Ryska federationen genom att anta och offentliggöra ett ”tal till det ryska folket”.

az) EU bör ta hänsyn till olika möjliga utvecklingar i förbindelserna mellan EU och Ryssland samt inom Ryssland. EU bör i synnerhet ha en vision och en strategi för framtiden för EU:s förbindelser med ett fritt, välmående, fredligt och demokratiskt Ryssland, som till fullo kommer att uppfylla folkrätten, sina internationella skyldigheter och principerna om goda grannförbindelser. En sådan strategi bör inbegripa ett brett erbjudande med villkor och incitament såsom viseringsliberalisering, fria handelsinvesteringar och moderniseringsprogram samt ett strategiskt partnerskap som bland annat är inriktat på stabiliteten på kontinenten och en fullständig respekt för dess internationella gränser. EU bör också förmedla de potentiella fördelar som det är villigt att erbjuda i utbyte mot en demokratisk omvandling av Ryssland till ett samarbetsvilligt och fullt utvecklat demokratiskt styrelsesystem som respekterar mänskliga rättigheter, grundläggande friheter, folkrätten och den internationella regelbaserade ordningen, liksom en grundläggande förändring av dess nuvarande utrikespolitik och internationella beteende.

ba) EU bör stödja det ryska civilsamhället och främja direkta personkontakter mellan EU och ryska medborgare, särskilt eftersom ryska medborgare är de största mottagarna av Schengenviseringar i världen, varav de flesta gäller för flera inresor och flera år. Unionen bör därför överväga att sänka visumavgiften och viseringshindren för ryska medborgare och leda en effektiv informationskampanj för att visa att EU välkomnar det ryska folket. EU bör också bredda sina program för utbyte mellan skolor, universitet, vetenskap och kultur med Ryssland och överväga att erbjuda praktikplatser och direkta rekryteringsmöjligheter för både högkvalificerade och lågkvalificerade arbetstagare från Ryssland. EU måste skapa och bredda alternativ för politiskt motiverade invandrare från Ryssland så att de kan leva i EU under trygga och rättssäkra förhållanden. Dessutom bör EU avsevärt öka sitt finansiella och tekniska bistånd till fackföreningar, oberoende mediekanaler, icke-statliga organisationer och organisationer i det civila samhället samt åtgärder för kapacitetsuppbyggnad inom den civila sektorn i Ryssland. EU bör dessutom ge ekonomiskt stöd till studieprogram om mänskligheten på universitet i EU, vilket skulle förbereda ryska personer, särskilt studenter, för att engagera sig i en demokratisk omvandling av sitt land.

bb) EU bör anta en omfattande förteckning över alla tillgängliga instrument för samarbete med det demokratiska samhället i Ryssland, vilket kan innefatta förslag som utarbetas av många ryska civilsamhällesorganisationer.

bc) EU bör bemöta president Putins rykspråkiga propaganda och desinformationskampanjer i EU, länderna i det östliga partnerskapet och Ryssland självt, genom att stödja och stärka oberoende journalister och mediekanaler som erbjuder ett alternativ till Kremls desinformation, och stödja inrättandet av en ”Fria Ryssland”-tv-kanal med sändning 24/7. EU bör vidare stödja oberoende mediekanaler, journalister och bloggare i Ryssland för att stärka alternativa källor och kanaler som inte kontrolleras av Kreml,

bd) EU måste motverka pressen på oberoende mediekanaler, bland annat genom att etablera en EU-fond för demokratiska medier för att stödja oberoende mediekanaler världen över, även i Ryssland. EU måste också ge mer stöd och stärka oberoende journalister och mediekanaler som erbjuder ett alternativ till Kremls desinformation, för utan detta kan Ryssland inte bli demokratiskt, framgångsrikt och fritt. EU bör i detta avseende stödja oberoende mediekanaler, exempelvis Meduza och Radio Free Europe/Radio Liberty, mot bakgrund av de betungande och opraktiska lagarna om så kallade ”utländska agenter” som har verkställts av ryska myndigheter för att undertrycka yttrandefrihet och oberoende journalistik.

be) Parlamentets delegation till den parlamentariska samarbetskommittén EU–Ryssland bör ta på sig uppgiften att identifiera personer av intresse, som spelar en ledande roll i det ryska samhället och som skulle vara öppna för att inleda en konstruktiv och ostörd dialog och sätta upp en tidsplan för offentliga kontakter med det ryska civila samhället, ryska universitet, viktiga vetenskapliga och kulturella institutioner, icke-statliga organisationer, politiska rörelser och konstnärliga och intellektuella kretsar.

bf) EU måste ta i beaktande att Josef Stalins popularitet i det ryska samhället har stigit till den högsta nivån någonsin under Vladimir Putins era och att 70 procent av befolkningen anser att Stalin spelade en positiv roll i rysk historia. EU bör erkänna att detta är en följd av Putins politik för ”stalinisering av det kollektiva medvetandet” och förtryck av oberoende historiker. EU måste insistera på att sovjetiska arkiv öppnas för akademiker och forskare och att uppgifter om stalinisternas folkmord på ryssar och andra folkgrupper i Sovjetunionen och dess satellitstater offentliggörs, inbegripet akter som rör den kriminella militära operationen razzian i Augustów.

bg) FN har förklarat att tillgång till internet är en mänsklig rättighet, och EU bör i detta avseende fördöma Kremls försök att blockera, kontrollera, censurera och till och med isolera det ryska folket från tillgång till internet. EU måste uppmana de globala it-företagen att beakta dessa odemokratiska handlingar när man överväger verksamhet på den ryska marknaden.

bh) Slutligen bör EU inrätta ett bindande regelverk som gör att unionen kan reagera kraftfullt på kampanjer som syftar till att undergräva demokratin eller rättsstatliga principer, bland annat genom riktade åtgärder mot dem som bär ansvaret för sådana kampanjer. EU bör även utveckla effektiva strategier på området för digital politik för att använda tekniska standarder och det öppna internet för att stödja fria utrymmen och begränsa förtryckande teknik. EU bör därför stödja teknik med öppen källa, tjänster för säker kommunikation, decentraliserade plattformar och nya attraktiva plattformar för sociala medier med låg tröskel och sekretesskydd för den ryska befolkningen, samtidigt som unionen utvidgar de globala tekniska standarderna kopplade till sekretess, skapar etiska och lagliga standarder som har som signaleffekt att

främja skyddet av grundläggande rättigheter, arbeta för ett internationellt förbud mot massövervakningsteknik och invasiva sociala poängsystem och insisterar på att autonoma vapensystem förbjuds.

Engagemang för att stödja det ryska folket och demokrati – det östliga partnerskapets framgång som inspiration för befolkningen i Ryssland

bi) EU bör fortsätta att stärka det östliga partnerskapet i syfte att främja demokrati, rättsstaten, grundläggande friheter, mänskliga rättigheter, regionalt samarbete och goda grannförbindelser. EU skulle särskilt under den kommande konferensen om Europas framtid kunna föreslå en strategi för förstärkt samarbete för att förbereda den nya intensiteten i den europeiska integrationen av EU:s östra grannskap och för att stödja en framgångsrik utveckling av EU-inriktade länder i det östliga partnerskapet, vilket skulle tjäna som ett bra exempel och ge det ryska folket incitament att stödja demokratin. EU bör därför upprätthålla ett realistiskt perspektiv på det östliga partnerskapets EU-medlemskap, så att de behåller sin motivation att genomföra ytterligare reformer.

bj) EU bör fortsätta att stödja Ukrainas, Georgiens, Moldaviens, Armeniens, Azerbajdzjans och Belarus uppfyllande av unionens politiska, demokratiska, sociala och juridiska kriterier som EU:s fördrag och stadgar och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna är baserade på.

bk) Slutligen bör EU verka för en mer ambitiös strategi för integration av de länder i det östliga partnerskapet som har ett associeringsavtal med EU. EU kommer på detta sätt att motivera de EU-associerade länderna i det östliga partnerskapet att genomföra EU-reformer, bland annat genom att erbjuda dem en modell som bygger på modellen ”allt utom institutionerna”, som ger dem EU-integrationens fulla nytta, såsom tillgång till EU:s gemensamma politik, EU:s finansiella resurser och EU:s jurisdiktion, samtidigt som dörren till ett framtida EU-medlemskap hålls öppen.

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna rekommendation till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, de östliga partnerskapsländernas och G7-ländernas regeringar och parlament, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa samt Ryska federationens president, regering och parlament.